

XI Congressus Internationalis Ornithologicus

Basel, 29 Mei-5 Juni 1954

Op het XI Internationale Ornithologische Congres te Bazel vertegenwoordigde Dr K. H. Voous de Club van Nederlandse Vogelkundigen, de Gem. Universiteit van Amsterdam en de Nederlandse Ornithologische Vereniging, terwijl Dr G. C. A. Junge eveneens laatstgenoemde vereniging vertegenwoordigde, evenals het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie, en Dr M. F. Mörzer Bruijns de afdeling Natuurbescherming en Landschap van het Staatsbosbeheer. Buiten deze vertegenwoordigers waren er o.a. de volgende Nederlandse deelnemers: Mevr. J. J. en Dr G. A. Brouwer, Dr W. H. van Dobben, J. A. Eygenraam, Mr J. Kist, Dr J. H. Klatte, Dr Ir H. N. Kluijver, Dr E. van Koersveld, Mej. W. Rogier, J. E. Sluiters, J. Taapken, M. J. Tekke, Mevr. D. H. Vermeulen-Lutterveld en H. J. Vermeulen, Mevr. H. C. Voous en Dr K. Waldeck. Een gedeelte van het Congres werd meegemaakt door Mr E. D. Maaldrink en J. G. van Marle.

Ruim 500 ornithologen uit meer dan 36 verschillende landen kwamen in Bazel (Zwitserland) bijeen om van gedachten te kunnen wisselen over de problemen der vogelstudie en elkaar hun nieuwste resultaten van hun onderzoekingen mede te delen en films te vertonen. De deelnemers kwamen uit Australië, Amerika, Brits-Indië, Venezuela, Argentinië en IJsland, en op het laatste moment kwamen er ook enkele Russische ornithologen.

Uitgezonderd de twee dagen waarop excursies werden gehouden in deze congresweek, begonnen elke morgen om half negen de lezingen, die gewoonlijk tot des

middags half zes duurden met onderbreking van een middagpauze. 's Avonds werden voornamelijk films vertoond. De films van Peter Scott over het ringen van ganzen in Schotland en IJsland, die van H. Franke over de nestbouw van de Buidelmees en Baardmees in het Neusiedlmeer, de films over de biologie der pinguins van Sladen, Sapin-Jaloustre en Prévost, die van H. Sielmann over spechten, R. T. Peterson over de vogels van de Bering-zee, van I. Homoki-Nagy over de Roodpootvalk in Hongarije dwongen b.v. een ieders bewondering af.

Het overladen programma is voor de deelnemers niet alleen belangwekkend en interessant geweest maar ook vermoeiend. De twee excursies zorgden dan ook voor een welkome afwisseling.

EXCURSIES

De eerste excursie werd 31 Mei naar Luzern (Gletschergarten) en de Pilatus-Kulm gehouden. Op de besneeuwde top van de Pilatus werden Alpenkauwtjes (met gele snavel), Alpenheggemussen, Sneeuwhoenders en Marmotten gezien. Aan de voet van de berg broedden Rotszwaluwen, een klein zwaluwsoort, welke veel op onze Oeverzwaluw lijkt. Boven de stad Luzern werden niet alleen de gewone Gierzwaluwen gezien, maar ook Alpengierzwaluwen. De laatste is een groter en robuster gebouwde soort met een lichte onderzijde. Een boottocht over het Vierwoudstedenmeer bracht de deelnemers terug en tenslotte werd Gletschergarten met bijbehorend museum bezichtigd.

Op 3 Juni vertrokken 11 bussen met deelnemers naar Bazel. Het prachtige museum werd bezichtigd, terwijl ook de aldaar speciaal voor het Congres ingerichte vogelkundige boeken-expositie veel aandacht trok. Via Neuchâtel — waar in het Universiteitsgebouw door middel van een korte voordracht met projectie de bekende ornitholoog Alfred Richard werd herdacht en een aantal vogeltekeningen werden geëxposeerd — ging men naar Vue-des-Alpes, waar men een bijzonder mooi uitzicht over de Alpen had.

Via een prachtige tocht door de Jura kwamen de deelnemers terug in Bazel.

De vroege-morgen excursies die in de omgeving van Bazel werden gehouden, voordat de lezingen om half negen begonnen, gaven de deelnemers reeds een indruk van het Zwitserse landschap met hun vogels. Hoppen, Draaihalzen, Middelste bonte spechten, Putters, Goudvinken, Zwartbruine milanen en Roodkopklauwieren zijn voor ons land geen algemene verschijningen en werden dan ook door ons Nederlanders met de meeste interesse geobserveerd.

De rusteloos voortkabbellende beekjes en riviertjes door het zonovergoten Zwitserse landschap zijn voor elke buitenlander dan ook een belevenis. De hier en daar nog besneeuwde toppen der bergen en de vele kleurige bloemen, zowel in de dalen als op de bergen, maken het verblijf in Zwitserland gedurende deze tijd bijzonder aangenaam. Wij konden het dan ook niet nalaten ons behalve in vogels, ook in de rijke alpenflora te verdiepen.

De wereldberoemde Dierentuin in Bazel was toegankelijk voor alle deelnemers van het Congres. Een bewijs dat de dieren het hier erg goed hebben is, dat er vele jonge dieren worden geboren. Ook de belangstelling is er erg groot en ik heb me laten vertellen, dat er op de Zondag tijdens het Congres ruim 9000 bezoekers werden geteld!

In deze Dierentuin werd door Dr W. Rydzewski een expositie gehouden over de historie van het ringen van vogels. Het betrof hier voornamelijk zeer omvangrijk materiaal uit particulier bezit.

In de St. Alban-Saal te Bazel hielden de Zwitserse vogelschilders en tekenaars een expositie van hun werken. Wij vonden er

o.a. het werk van Robert Hainard, Paul Barruel, Hch. Brandenberger, Walter Linsenmaier, Ernst Nyffenegger en Ernst Wälti.

In de week voor de opening van het Congres werden reeds excursies van enkele dagen gehouden naar verschillende delen van Zwitserland, om de deelnemers een betere kijk op het vogelleven van Zwitserland te geven. De Int. Vogelbeschermings Commissie kwam toen bijeen te Scansf. Het Gouvernement van Bazel bood aan alle deelnemers de laatste avond van het Congres een diner aan in de grote Congresshal van de Mustermesse te Bazel.

Na afloop van het Congres werden nog zes excursies gehouden, die alle ruim een week duurden, naar Vallée de Bagnes, Beneden Wallis, Boven-Wallis en Lötschental, Aletschwald, Berner Oberland en Haslital, Zuid-Tessin en het Zwitserse Nationale Park in Engadin.

De organisatie van het Congres was schitterend en wij mogen de Zwitsers dan ook wel dank zeggen voor hun gastvrijheid geboden aan zo'n groot aantal buitenlandse vogelkenners. Over vier jaar hoopt men elkaar wederom te treffen. Finland zal ditmaal als gastheer optreden.

Trots alle wereldgebeurtenissen is men op dit Congres verbonden door een hechte band, de vogels! Wij zullen hopen, dat dit een klein beetje zal bijdragen tot de wereldvrede.

Jaap Taapken.